

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6/2568

ศาลปกครองกลาง ศาลผู้ส่งความเห็น ศาลแพ่งมีนบุรี ศาลผู้รับความเห็น นาง ด. ผู้ฟ้องคดี กรุงเทพมหานคร ที่ 1 กับพวกรวม 2 คน ผู้ถูกฟ้องคดี

ย่อ / หลักกฎหมาย

คดีนี้ ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นเจ้าของที่ดินมีโฉนด ยื่นฟ้องกรุงเทพมหานคร ที่ 1 สำนักงานเขตคลองสามวา ที่ 2 ผู้ถูกฟ้องคดี กรณีผู้ฟ้องคดีขอรังวัดรวมโฉนดที่ดินสองแปลง แต่ปรากฏว่ามีถนนไทยรามัญ ตัดผ่านเข้ามาในที่ดินของผู้ฟ้องคดี ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 อ้างว่าได้ปรับปรุงถนนตามสภาพทางเดิม ที่ดินส่วนที่เป็นทางเดินหรือถนนตกเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินประเภททรัพย์สินสำหรับ พลเมืองใช้ร่วมกัน ผู้ฟ้องคดีร้องเรียนไปยังผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 แต่ไม่ได้รับคำชี้แจง ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า ถนนไทยรามัญรุกล้ำที่ดินของผู้ฟ้องคดี โดยไม่เคยได้รับแจ้งว่าจะมีการตัดถนนและให้มาระวาง แนวเขต ขอให้ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองชำระค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดี หาก ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งตามคำขอดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจะแบ่งหักที่ดินดังกล่าวให้เป็น ที่ สาธารณประโยชน์ ส่วนผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองให้การว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 ได้ปรับปรุงถนนไทยรามัญ โดยตรวจสอบแนวเขตถนนสาธารณะเดิมและก่อสร้างบนถนนหรือทางสาธารณประโยชน์เดิม เท่านั้น ที่ดินพิพาทจึงเป็นทางหรือถนนสาธารณประโยชน์อันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน และ มิได้กระทำละเมิด ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองยื่นคำร้องโต้แย้งเขตอำนาจศาลว่า คดีนี้เป็นข้อพิพาท เกี่ยวกับสิทธิในที่ดิน อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม ศาลปกครองกลางเห็นว่า เมื่อผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 ก่อสร้างปรับปรุงถนนไทยรามัญรุกล้ำเข้ามาในที่ดินของผู้ ฟ้องคดีโดยไม่ได้รับความยินยอมจากผู้ฟ้องคดี ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดี ทั้งสองชำระค่าเสียหาย อันเป็นกรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองกระทำการในฐานะผู้มีอำนาจหน้าที่ใน การจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก ทางน้ำ และทางระบายน้ำตามมาตรา 89 วรรคหนึ่ง (6) แห่ง พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528 ซึ่งเป็นการใช้อำนาจทาง ปกครองหรือดำเนินกิจการทางปกครองตามบทบัญญัติข้างต้น กรณีจึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับ การกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมายตามมาตรา 9 วรรคหนึ่ง (3) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 อัน อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง ศาลแพ่งมีนบุรีเห็นว่า คดีนี้ผู้ฟ้องคดีเป็นเอกชน ยื่นฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐว่า ปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ชอบ กรณีก่อสร้างถนน รุกล้ำที่ดินของผู้ฟ้องคดี ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองต่อสู้คดีว่า ที่ดินพิพาทเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน โดยการอุทิศและยินยอมให้ใช้เป็นถนนมาเกินกว่า 30 ปี แล้ว จึงเป็นคดีมีประเด็นเกี่ยวกับเรื่อง กรรมสิทธิในที่ดินว่าจะเป็สาธารณสมบัติของแผ่นดินหรือไม่ จำต้องนำกฎหมายบรรพ 4 ทรัพย์สิน แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาเป็นหลักในการพิจารณาประเด็นดังกล่าว คดี นี้จึงอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม คณะกรรมการพิจารณาแล้วเห็นว่า แม้ กรุงเทพมหานคร ที่ 1 สำนักงานเขตคลองสามวา ที่ 2 ผู้ถูกฟ้องคดี จะเป็นหน่วยงานทางปกครอง ตามบทนิยามในมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 แต่การที่ผู้ฟ้องคดีฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองโดยอ้างเหตุว่า ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองกระทำละเมิด ก่อสร้างถนนรุกล้ำที่ดินของผู้ฟ้องคดี ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองชดใช้

ค่าเสียหายเป็นค่าที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดี ส่วนผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองให้การว่าที่ดินพิพาทเป็นทางหรือถนนสาธารณประโยชน์อันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินและมีได้กระทำละเมิด ดังนั้น การที่จะวินิจฉัยว่าผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีหรือไม่ จึงเป็นเพียงผลของการวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับสถานะของที่ดินพิพาทว่า เป็นที่ดินที่ผู้ฟ้องคดีเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์หรือเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ซึ่งหากศาลวินิจฉัยว่าที่ดินพิพาทเป็นของผู้ฟ้องคดี การก่อสร้างและปรับปรุงถนนของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองก็เป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดี แต่หากที่ดินพิพาทตกเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ประโยชน์ร่วมกันซึ่งอยู่ในการดูแลรักษาของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองแล้ว จะเป็นผลให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองมีอำนาจเข้าไปจัดให้มีและบำรุงรักษาทางพิพาทได้ ไม่เป็นละเมิดต่อผู้ฟ้องคดี คำฟ้องของผู้ฟ้องคดีจึงมีความมุ่งหมายที่จะให้ศาลมีคำพิพากษารับรองคุ้มครองสิทธิในที่ดินของผู้ฟ้องคดีเป็นสำคัญ ข้อพิพาทในคดีนี้จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสิทธิในที่ดิน ซึ่งอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม

องค์คณะ

ไม่มี

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/6/2568>